

Pracovníprávní aktuality

(sledované období: 3. 10. 2017 – 6. 11. 2017)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D./Mgr. Jakub Lejšek
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris

Nedávno uplynulé volby a konec volebního období dosavadní Poslanecké sněmovny měly zásadní dopad nejen v rovině politické, ale i ve vztahu k projednávané legislativě.

Nová Poslanecká sněmovna totiž nenaváže na projednání návrhů, které nebyly projednány a rozhodnuty v období minulém. Obecně lze tedy říci, že po skončení volebního období dosavadní Poslanecké sněmovny budou dosud neschválené zákony tzv. smety ze stolu.

Výše uvedený postup se dotkne celé řady zákonů. Nestihla se například projednat koncepční novela zákoníku práce – ta měla přinést řadu zásadních změn, o kterých jsme vás v minulých vydáních informovali.

Pod stůl spadnou ještě další dvě novely zákoníku práce – jednou měla být zrušena třídní karenční doba, druhou

měl pak být zaveden institut tzv. ošetřovatelské dovolené (povinnost zaměstnavatele poskytnout zaměstnanci dovolenou za účelem péče o blízkou osobu).

Legislativní proces končí i pro návrhy zákonů týkajících se tzv. whistleblowingu (ochrany oznamovatelů škodlivých jednání), zajištění ochrany oznamovatelů před odvetnými opatřeními zaměstnavatelů v situacích, kdy upozorní na trestný čin, a zlepšení jejich procesního postavení v případných souvisejících soudních sporech.

Není však důvod zoufat – ustavující schůze nové Poslanecké sněmovny již proběhla 20. listopadu, a pokud nedojde k povolebnímu patu, tak se legislativní práce jistě v plné parádě opět rozjedou a třeba se výše uvedené zákony opět opráší a vydají se znovu na svou cestu legislativním procesem.

Vyhlášené předpisy

Vyhláška o stanovení seznamu odvětví zaměstnání, která zahrnují činnosti závislé na ročním období

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 322/2017 Sb. dne 4. 10. 2017.

Vyhláška o závazném vzoru potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu a o závazném vzoru potvrzení o ošetření nebo vyšetření uchazeče o zaměstnání ve zdravotnickém zařízení

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 346/2017 Sb. dne 20. 10. 2017.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech

zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 340/2017 Sb. dne 19. 10. 2017.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 342/2017 Sb. dne 19. 10. 2017.

Zákon, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění zákona č. 93/2017 Sb.

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 327/2017 Sb. dne 6. 10. 2017.

Nařízení vlády o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2018 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2018 a o zvýšení důchodů v roce 2018

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 343/2017 Sb. dne 19. 10. 2017.

Vláda stanovila svým nařízením parametry, ze kterých se bude vycházet při výpočtu důchodů v roce 2018. Všeobecný vyměřovací základ za rok 2016 vzrostl na **28 250 Kč**. Přepočítací koeficient pro jeho úpravu za rok 2016 činí 1,0612. První redukční hranice pro stanovení výpočtového základu bude v roce 2017 činit 13 191 Kč, druhá redukční hranice poté 119 916 Kč.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: podepsáno prezidentem
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 64/2009 Sb., o stanovení druhů prací, které agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh nařízení je předkládán z důvodu potřeby upravit stanovené druhy prací tak, aby zohledňovaly aktuální stav a odpovídaly vývoji nabídky a poptávky na trhu práce. Nařízení současně reaguje i na nedávnou novelu zákona o zaměstnanosti, která staronově umožňuje agenturám práce, aby dočasně přidělovaly k výkonu práce u uživatele cizince, kteří jsou držiteli zaměstnanecké karty, modré karty nebo povolení k zaměstnání.

Návrh nařízení vlády stanoví, že agentura práce nemůže pro cizince zprostředkovávat zaměstnání formou dočas-

ného přidělení u uživatele pro práci v podzemí hlubinných dolů nebo pro takové druhy prací, k jejichž výkonu postačuje nižší stupeň vzdělání než střední vzdělání s maturitní zkouškou, ovšem s výjimkou druhů prací taxativně vyjmenovaných v příloze nařízení (např. svářeči, mechanici, řidiči nákladních automobilů atd.).

Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 341/2017 Sb. dne 19. 10. 2017.

Nařízení vlády o bližších požadavcích na způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 339/2017 Sb. dne 19. 10. 2017.

Výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu vzroste v roce 2018 na **2 700 Kč** (zvýšení o 150 Kč). Vedle toho dojde také ke zvýšení procentní výměry důchodů, a to o **3,5 %**.

Návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda
Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2017

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (zdravotní pojištění cizinců)

Stav projednávání: vláda
Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2017 (s výjimkami)

AKTUALITY

Pracovněprávní aktuality

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Připravovaná vyhláška navazuje na novelizaci zákonné úpravy týkající se pracovnělékařských služeb, která již nabyla účinnosti k 1. 11. 2017. Podle této vyhlášky zaměstnanci vykonávající práce zařazené do kategorie II. podle zákona o ochraně veřejného zdraví budou podstupovat periodické prohlídky častěji. Obecně tito zaměstnanci budou muset podle vyhlášky prohlídku absolvovat **jednou za 4 roky** (dnes jednou za 5 let), avšak pokud jsou starší 50 let, tak dokonce jednou za 2 roky (dnes jednou za 3 roky). Dojde i ke změně okamžiku, od kterého se bude odvíjet stanovení termínu periodické prohlídky, a to **ode dne vydání lékařského posudku ze vstupní lékařské prohlídky** (popř. v některých případech od vydání posudku z mimořádné lékařské prohlídky).

Výstupní prohlídka bude nově povinně prováděna vždy při ukončení pracovněprávního vztahu, pokud zaměstnanec vykonával práci zařazenou do kategorie II. rizikové, III. a IV., pokud u něj byla uznána nemoc z povolání (popř. ohrožení touto nemocí), nebo pokud zaměstnanec utrpěl pracovní úraz. Zároveň o provedení výstupní prohlídky bude moci nově, mimo zaměstnance, požádat i zaměstnavatel.

Vyhláška dále upravuje některé záležitosti, které se týkají provádění periodických prohlídek u zaměstnanců zaměstnaných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, snížení minimálního času potřebného pro provedení pracovnělékařské prohlídky či periodické prohlídky týkající se tzv. řidičů referentů.

O dalším postupu této vyhlášky vás budeme informovat v některém z příštích vydání.

Návrh nařízení vlády o úpravě podmínek pro uplatnění dlužných mzdových nároků zaměstnanců zaměstnavatele v platební neschopnosti

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Na základě zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, může

zaměstnanec zaměstnavatele, který se ocitl v platební neschopnosti, u Úřadu práce uplatnit nárok na dlužné mzdové nároky vzniklé v tzv. rozhodném období – tím je kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci. Tyto nároky musí zaměstnanec zároveň uplatnit v zákonem stanovené lhůtě (5 měsíců a 15 kalendářních dnů od zveřejnění zákonem stanovených informací na úřední desce Úřadu práce).

Nařízení vlády usiluje o zlepšení postavení zaměstnanců velkých zaměstnavatelů (nad 500 zaměstnanců), a to tak, že pro případy platební neschopnosti velkých zaměstnavatelů jednak prodlužuje rozhodné období, a to na 3 měsíce před a 27 měsíců po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium, jednak prodlužuje lhůtu, v níž mohou zaměstnanci těchto velkých zaměstnavatelů uplatnit svůj nárok u Úřadu práce (na 29 měsíců a 15 kalendářních dnů).

Vzhledem k tomu, že v praxi velcí zaměstnavatelé, na rozdíl od malých a středních, obvykle přestávají v případě platební neschopnosti vyplácet mzdové nároky zaměstnancům až po delší době po zahájení insolvenčního řízení, jejich zaměstnanci mnohdy nemohli uplatňovat své mzdové nároky u Úřadu práce a museli se tak obrátit na soud, případně své nároky uplatnit v rámci insolvenčního řízení. Nařízení vlády tedy umožní těmto zaměstnancům uplatnit své mzdové nároky u Úřadu práce v delší lhůtě tak, aby se vyhnuli případnému zdlouhavému a nejistému soudnímu či insolvenčnímu řízení.

Návrh zákona o zpracování osobních údajů

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 25. 5. 2018

O návrhu tohoto zákona jsme vás již velmi zhruba informovali v jednom z minulých vydání Pracovněprávních aktualit.

Návrh zákona o zpracování osobních údajů jednak transponuje „trestněprávní“ směrnici (EU) 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, jednak navazuje na loni přijaté nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, známější pod zkratkou GDPR.

Účelem uvedené evropské legislativy je komplexní revize právního rámce ochrany osobních údajů v Evropské unii

s cílem chránit co nejvíce práva občanů EU proti neoprávněnému zacházení s jejich daty a osobními údaji. Některé ze zásadních změn, které má návrh zákona přinést, se pokusíme shrnout v tomto příspěvku.

Na začátek je vhodné zmínit, že návrh zákona neduplikuje jednotlivé články GDPR – vzhledem k tomu že se jedná o předpis univerzálně použitelný ve všech státech Evropské unie (a Islandu, Norska a Lichtenštejnska), je v zájmu zachování sjednocujícího účinku nařízení nežádoucí jeho vnitrostátní implementace národním předpisem.

GDPR ale umožňuje členským státům prostřednictvím legislativních opatření omezit rozsah některých povinností a práv stanovených v GDPR, jsou-li taková opatření nezbytná a přiměřená. V návrhu zákona o zpracování osobních údajů jsou tak upraveny pouze oblasti, kde byla členským státům dána možnost vlastního uvážení při volbě vhodné právní úpravy – návrh ve svém dosavadním znění přináší pouze několik málo odchylek.

Jednou z věcí, které návrh zákona v reakci na zavedení institutu pověřence pro ochranu osobních údajů modifikuje, je povinnost mlčenlivosti pověřence a jemu podřízených osob. Tato **povinnost mlčenlivosti pověřence je návrhem zákona omezena a neuplatní se tak vůči správci/zpracovateli, jenž pověřence jmenoval, orgánům veřejné moci a samozřejmě ani vůči samotnému subjektu údajů.**

Další z povinností stanovených v GDPR, kterou návrh zákona o zpracování osobních údajů omezuje, je oznamovací povinnost správce vůči subjektu osobních údajů v případech porušení zabezpečení jeho údajů. **Oznámení porušení zabezpečení osobních údajů tak správce může provést v omezeném rozsahu nebo je může odložit,** je-li to přiměřené a nezbytné k předcházení ohrožení obrany a bezpečnosti České republiky, k ochraně veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, za účelem předcházení, vyšetřování nebo odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, k prosazování důležitých cílů veřejného zájmu EU či jednotlivých členských států EU nebo k ochraně nezávislosti soudnictví.

Co se týče správních sankcí, návrh využívá další možnosti odchýlit se od GDPR, kdy maximální výše správní pokuty za porušení pravidel GDPR pro veřejný subjekt je omezena na 10 milionů Kč. Nicméně možnost uložení správní pokuty soukromým správcům/zpracovatelům ve výši až 20 milionů euro, nebo jedná-li se o podnik, ve výši až do 4 % celkového ročního obrátu **celosvětově,** tedy největší strašák celého GDPR, zůstává v nezměněné podobě.

Návrh zákona se dotkne i fungování Úřadu pro ochranu osobních údajů s důrazem na zajištění efektivní mezinárodní spolupráce při ochraně osobních údajů v rámci EU. Současně jsou upraveny i nové požadavky na zaměstnance Úřadu.

Upozorňujeme však, že stávající verze návrhu zákona ještě zdaleka není konečná – připomínky sdělené a zaevidované v rámci připomínkového řízení do znění návrhu ještě nebyly zapracovány. Proto vás o dalších změnách budeme informovat v nadcházejících číslech.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dlouhodobý pobyt za účelem hledání zaměstnání)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 4. 2018 (s výjimkami)

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, a nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Návrh vyhlášky o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2018

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2018

Věcný záměr zákona o dobrovolnictví

Stav projednávání: vláda

Věcný záměr zákona o sociálních pracovnících

Stav projednávání: vláda

Návrh věcného záměru zákona o pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Stav projednávání: vláda

Věcný záměr zákona o sociálním podnikání

Stav projednávání: vláda

Prosinec, leden

pátek 8. prosince 2017

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

- odvod zálohy OSVČ za listopad 2017

pátek 15. prosince 2017

DAŇ Z PŘÍJMŮ

- čtvrtá čtvrtletní záloha na daň z příjmů nebo druhá pololetní záloha na daň z příjmů

středa 20. prosince 2017

DAŇ Z PŘÍJMŮ

- měsíční odvod úhrnu sražených záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za listopad 2017

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

- odvod zálohy OSVČ za listopad 2017
- odvod pojistného na dobrovolné nemocenské pojištění OSVČ za listopad 2017
- podání formuláře Přehled o výši pojistného zaměstnavatele za listopad 2017
- odvod pojistného za zaměstnance za listopad 2017

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

- podání formuláře Přehled o platbě pojistného zaměstnavatele za listopad 2017
- odvod pojistného za zaměstnance za listopad 2017

úterý 2. ledna 2018

DAŇ Z PŘÍJMŮ

- odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za listopad 2017

pondělí 8. ledna 2018

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

- odvod zálohy OSVČ za prosinec 2017

Mezinárodní smlouvy

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Tuniskou republikou

Sněmovní tisk: 690

Stav projednávání: souhlas s ratifikací doručen prezidentovi

Doporučení Mezinárodní organizace práce č. 204 k přechodu z neformální do formální ekonomiky

Sněmovní tisk: 969

Předkladatel: vláda

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Úmluva Mezinárodní organizace práce o práci na moři

Sněmovní tisk: 135

Předkladatel: vláda

Stav projednávání: souhlas s ratifikací doručen prezidentovi

Státní úřad inspekce práce

Nezaměstnanost v září opět klesla

Úřad práce ve své tiskové zprávě ze dne 9. 10. 2017 zveřejnil aktuální informace týkající se vývoje nezaměstnanosti v České republice. K 30. 9. 2017 evidoval Úřad práce ČR celkem 284 915 uchazečů o zaměstnání, což je o necelých 11 911 méně než v srpnu. Podíl nezaměstnaných osob tak v září klesl dokonce na 3,8 % (zatímco v září 2017 činil 5,2 %). Některé kraje dokonce evidují rekordní hodnoty zaměstnanosti, což souvisí především s pozitivním vývojem ekonomiky v České republice.

V mezinárodním srovnání míry nezaměstnanosti podle EUROSTATU se Česká republika dlouhodobě drží pod průměrem EU (7,5 %) a patří mezi země s nejnižší mírou nezaměstnanosti.

Zároveň došlo také ke zvýšení počtu volných pracovních míst, která zaměstnavatelé nabízí prostřednictvím Úřadu práce ČR, a to na 206 081.

Aktuální školení Randls Training

GDPR aneb Osobní údaje v novém II. – data audit
a vyhodnocování rizik v personálních vztazích

ve dnech 12. 12. 2017 a 18. 1. 2018, vždy od 9.00 do 13.00 hodin
v prostorách Randls Training
(Praha 4, Budějovická)

Lektor: JUDr. David Borovec

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni